

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HUILEN TOT HET DONKER WORDT ...

Toneelspel

door

HERMAN DILLEN

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1986

(N° 1138)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste 5 tekstbrochures bij de uitgever an na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77

1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1983 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN :

=====

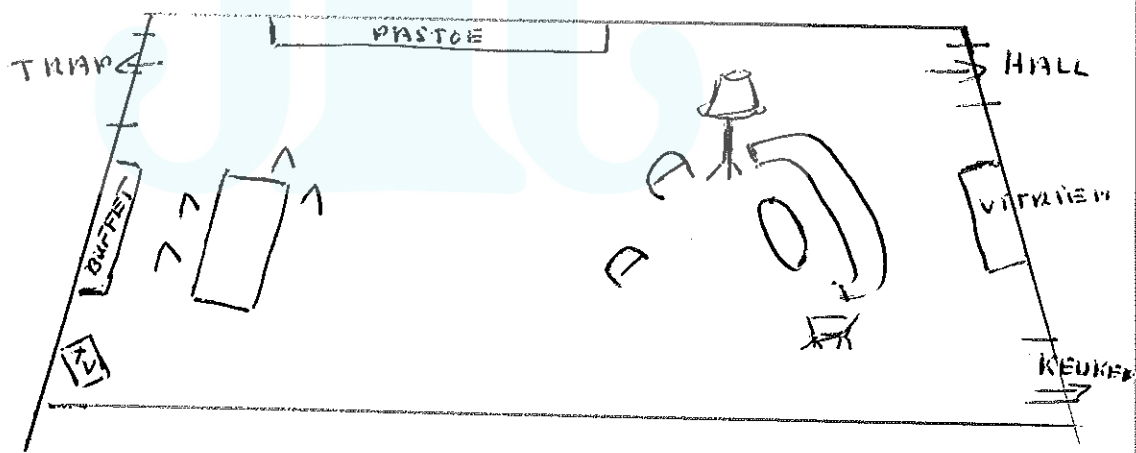
Lina Vermetten	45,
Bert Vermetten	48,
Herman Van Dyck	35,
Fernand Daalders	50,
Thérèse Daalders	45,

DECOR :

=====

Het toneel stelt de living voor in de woning van Lina en Bert. Het is een vertrek dat zowel goede smaak als voldoende kapitaal om die bot te vieren verraad, wat meubilering en aankleding betreft. Teneinde de beweegbaarheid van de acteurs te vergemakkelijken, wordt de ruimte opgedeeld in twee min of meer onderscheiden "delen". Helft jardin staat een eettafel met vier stoelen. Tegen de wand staat een buffetkast met porselein en tafelbenodigdheden. Vooraan, weggerold tegen de wand staat een teevee-toestel.

Op de helft cour staat een salongarnituur, bestaande uit een sofa, een tafeltje, één of twee bijpassende zeteltjes, een staande lamp en een krantenhouders. Achter de sofa staat een vitrienkast. Onderaan daarin staan drank en glazen.

Er zijn drie in/uitgangen: achteraan cour is de deur naar de hall en de ingang van de woning.

Vooraan cour is de deur naar de keuken en de tuin.

Achteraan jardin is de deur naar de trapzaal en de verdieping.

Tegen de achterwand staat een kast van het pastoegenre op de helft jardin. In de kast staan boeken, platen, een platendraaier, een radio en een telefoontoestel, compleet met telefoonboek en gouden gids.

Geén van de vermelde elektrische toestellen hoeft te kunnen spelen.

Wat er aan muziek of andere geluiden geproduceerd wordt, komt over de luidspreker de zaal in, voorbereid op band.

1.

EERSTE TAFEREEL.

===== Nacht.

Bij het opgaan van het doek is het toneel verlaten en donker.

Practisch ogenblikkelijk komen Bert en Lina binnen vanuit de hall, achteraan cour. Bert knipt ogenblikkelijk het volle licht aan bij de deur.

Beide acteurs zijn in avondkledij. Ze komen van het avondfeest ter gelegenheid van het huwelijk van hun jongste dochter. Hij is in smoking met vlinderdas, zij in een feestelijk lang kleed met bijpassende hoed, handtasje en dergelijke.

Bert (over de schouder heen tot Lina, die achter hem aankomt)
Heb je de deur op nachtslot gedaan?

Lina Ja, wacht eens even...(ze houdt hem terug, dwingt hem min of meer om tegen de achterwand te gaan staan)

Bert Wat scheelt er?

Lina Dit! (ze schopt één na één haar schoenen van haar voeten, zodat ze zomaar op goed valle het uit in de richting van de eetkamertafel vliegen. Lina slaakt een opgeluchte zucht)
Ooooh, dat doet deugd!...
Ik voelde mijn voeten niet meer!

Bert Waarom heb je ze in de auto al niet uitgeschopt, dan?

Lina (loopt op pijnlijke voeten naar de sofa toe)
Ik had ze vast niet wéér aan gekregen... Mijn voeten zijn helemaal gezwollen...(ze zet zich neer, trekt één voet op de knie van het andere been en begint die voet te masseren/kneden. Ze trekt er een welgedaan grimas bij)
Dit is zalig...

Bert (begint zijn jas los te knopen)
Hoe is dat nu mogelijk!? Schoenen kopen die te klein zijn?

Lina Ze waren niet te klein, toen ik ze kocht....Ooooh...

Bert (trekt zijn jas uit, hangt hem over de rug van een stoel) Dan zullen ze gekrompen zijn, zeker?

Lina (als tegen een dom kind) Van 't lange staan zijn mijn voeten gezwollen...We lopen méér dan twaalf uur rond, beseft je dat?

Bert (trekt zijn vlinderdasje los) Ja, en 't kruipt niet in je kleren...

Lina (verwisselt van voet, gaat door met kneden)
Eh ben te noc om te gaan slapen...Hoe absurd dat misschien ook klinkt?

Bert Het klinkt niet absurd...Ik begrijp best wat je bedoelt (hij trekt zijn bretellen van zijn schouder en knoopt de bovenste knoop van zijn broek los. Hij slaakt een wellustige, grommende kreun) Ooooh...

Lina (gluurt sceptisch) Wat ben je eigenlijk van plan? Je gaat je toch niet HIER in je onderbroek zetten?

Bert Neen...(grijnst breed) Ik maak het me alleen maar wat makkelijker...(snuift nadrukkelijk) Maar nu je't er over hebt: NU zou het kunnen, hoor!

2.

Lina (kijkt ietwat droefgeestig) Ja...

Bert We zijn hier voortaan alleen in huis. We hoeven niet langer eerst stiekum om de hoek van de slaapkamer heen te kijken of de kust vrij is...

Lina Waar JIJ aan denkt!? (ze verwisselt van voet op de knie)

Bert We vinden een soort van oude vrijheid terug...EN, je zal eindelijk een boel minder werk krijgen...

Lina (zonder entoesiasme) Ja, dat wel...

Bert En nu moet je mij één ding beloven, hé!

Lina Wat?

Bert Dat je je niet laat gaan, wat warm eten betreft!

Lina Welnee.

Bert Jaaaar, ik ken dat. Nu je niet meer ook voor ons Jenny moet koken, bestaat het gevaar, dat jij geen warm eten meer zal eten buiten de weekends...

Lina Ik heb daar nooit veel belang aan gehecht.

Bert Jij niet? Een gouden keukenprinces, zoals jij!?

Lina Niet voor mezelf.

Bert Weet je wat!? Ik zal weer boterhammetjes meenemen naar mijn werk. Dan eten we 's avonds warm eten!?

Lina (zucht diep) Jij zou de klok twintig jaar terugzetten.

Bert Ik wil dat doen voor jou...En ik ZAL het doen ook, als jij jezelf laat gaan.

Lina Ik zal me niet laten gaan...(ze zucht) En zwijg daar nu maar over...Laten we nog wat over de trouw spreken? Ze was mooi, hé?

Bert De mooiste bruid die ik ooit gezien heb...(haastig) Na jou, destijds...(met een wrang grimas) Tweeëntwintig jaar geleden.

Lina (gevlaid, maar verveeld) Och...

Bert Neen, neen, dat meen ik...

Lina Je zag bijna niet dat ze nog zo plepjong is, hé?

Bert Als ze tegenwoordig niet getrouwd zijn op twintig, dan komen ze'r niet meer bij te pas.

Lina Het was een knap paartje.

Bert Jaja, Frank mag er ook zijn.

Lina 't Zouden filmsterren kunnen zijn, zei Bérangère.

Bert Chot, die!?!..Wat had die nu eigenlijk aan, zeg?

Lina (vanzelfsprekend) Drie, vier vodden, zoals altijd toch?

Bert Dat die dat nu zelf niet ziet!?

Lina Of haar Fons.

Bert Ik geloof dat die haar maar laat begaan...Om geen last te hebben.

Lina (zet haar hoed af, legt hem op het salontafeltje, zucht) Zou je't raar vinden, als ik zei dat ik nog trek heb in een fikse borrel?

Bert Ik ben blij DAT je't zegt...Ik durfde het zelf niet voorstellen..(hij loopt naar de buffetkast, kant jardin)

Lina Mijn slaap is helemaal over.

3.

Bert Bij mij ook...Maar ik voel me, alsof ik straks zal ineenzakken.

Lina We kunnen morgen zolang in bed blijven liggen als we willen.

Bert Welja...Uiteindelijk zullen we TOCH wel in slaap raken... Terwijl zij naar Griekenland zijn aan het vliegen...

Lina (zucht diep) Je moet ermee ophouden daaraan te denken.

Bert (trekt de buffetkast open) Ik zeg het nog: ik had ze liever weggevoerd, morgenvroeg.

Lina 't Is beter zo, dat ze in die Holiday Inn logeren...De ochtend na de eerste nacht kom je niet graag je ouders onder ogen, daar kan ik inkomen.

Bert In deze tijd toch niet meer!?!..Wat wens je?

Lina Rum en cola, zoals gewoonlijk, zeker?

Bert Denk je dat cola aangewezen is, nu? Dat is puur cafeïne. Dan raak je zeker niet in slaap.

Lina Ik drink rum niet graag puur.

Bert We hebben misschien nog sinaasappelsap in de ijskast?

Lina Dat is mogelijk, ja...(ze wil opstaan, doet haar voeten zeer) Oooh...pfff...Mijn arme voeten!

Bert Blijf maar zitten...(hij pikt een fles gin op uit de kast) We zullen maar gin nemen, dan. Ik weet niet of rum gaat met sinaasappelsap? (hij zet de fles op het salontafeltje en loopt naar vooraan cour)

Lina (masseert weer haar voeten) Ja, dat is ook goed...Heb jij geen hinder van die nieuwe schoenen!?

Bert (stopt niet) Niks...Maar ik koop mijn schoenen altijd een half maatje te groot...Dat is warm in de winter ook. Dan zit er een laagje lucht helemaal omheen mijn voeten...(hij loopt door, verdwijnt)

Lina (kijkt hem licht-afkeurend na, zonder boosaardigheid) Ja, zeker Piereke! (ze rekt zich behaaglijk-zuchtend) Jij bent het levend voorbeeld van het op-en-top-practicisme Als dat tenminste een woord is, dat bestaat?

Bert (verschijnt in de deur vooraan cour. Hij heeft een cardboard-doos fruitsap in de hand) Als je praat terwijl ik daarbinnen ben, dan versta ik je niet, hoor...Wat zei je?

Lina Och, dat heeft geen belang...Ik dacht maar luidop.

Bert Moet je 'r ijs in hebben?

Lina Komt die doos uit de ijskast?

Bert Ja.

Lina Dan zal het wel koud genoeg zijn, zeker?

Bert (legt de achterkant van de hand tegen de doos) Jaja...En ijs is toch maar water, hé!? (hij zet de doos bij de fles, gaat in de buffetkast twee longdrinkglazen halen, brengt die naar het tafeltje. Lina houdt hem moe, lusteloos in het oog, terwijl hij flinke schueten gin in de glazen giet)

Bert Is dat voldoende? Of heb je 't liever sterker?

Lina Dat is ruim genoeg...En doe er maar veel sap bij.

Bert (giet fruitsap in een van de glazen) Zeg wanneer het genoeg is, hé?

Lina Giet het maar vol...Tot bovenaan.

Bert Je moet het nog kunnen optillen, hé?

- Lina Tot enkele millimeter onder de rand....Zo!
- Bert Dat zal maar een dunne spoeling zijn.
- Lina Ik heb meer dorst dan dat ik lust heb om mij te bezatten. Ik voel me trouwens nog een beetje ijl van al wat ik al op heb.
- Bert (giet zijn eigen glas voor driekwart vol)
Dat is bij mij al allemaal opgelost.
- Lina Ik ben blij dat je je wat ingetoomd hebt.
- Bert Dat kon nu niet anders, hé, als vader van de bruid... (hij pikt het volle glas voorzichtig op, brengt het haar)
Voorzichtig, hé, mors niet.
- Lina Wacht even.. (ze neigt voorover, slurpt aan het glas terwijl hij het nog vast heeft) Zo... (pas daarna pakt ze het van hem over)
- Bert Goed dat ons Jenny dit niet ziet, of ze zou weeral een venijnige opmerking maken.
- Lina Niemand zal nog ooit oemerkingen maken, hier...Behalve jij dan.
- Bert Ik ben niet zo'n opmerkingen-maker...Moet je'r iets bijhebben om te snoepen?...Blokje kaas, of zo?
- Lina God, neen. Ik heb de hele dag al gegeten...Van vanmorgen-vroeg zijn we bezig.
- Bert Met heel grote tussenpauzes toch, hé?
- Lina Toch!...Ik zal wel weer een paar kilo's aangekomen zijn.
- Bert Dat mag, hé, als het op de goeie plaatsen is!?
- Lina (kijkt hem speels-laatudkend aan)
En je zegt dat het allemaal is opgelost!?
- Bert Heb je Frans van tante Philomeen zien schrokken?
- Lina Was het ZO erg?
- Bert Erger...Je weet wat Toon Hermans zei, hé...
- Lina Dat is geen eten meer...
- Bert (onderbreekt haar) Dat was vreeee...selijk!
- Lina Die zal gepoogd hebben zo de prijs van zijn geschenk te recupereren, zeker?
- Bert Dat zal wel niet moeilijk gevallen zijn, hem kennende?
- Lina Hé, pas op...Weet je wat hij haar geschonken heeft?
- Bert (schudt het hoofd, sipt van zijn drankje)
- Lina Zes zilveren messen.
- Bert Van dat Christofle-bestek?

5.

Bert 't Is te zeggen! Die moet met zijn hoofd ergens lelijk tegenaan geknotst zijn. (hij heft zijn glas demonstratief op) Maar komaan: op de behouden vaart van 't prille scheepje nog maar eens, hé?

Lina (heft nog voorzichtig ook haar glas) Ja.

Ze drinken allebei een flinke teug.

Bert (als hardop tegen zichzelf) Veel zon, Jenny-ke, en weinig wolken!

Lina Dat zal wel, hé?

Bert Laten we't hopen.

Lina Ze zijn in ieder geval vertrokken, zoals we mig anderen het zullen kunnen.

Bert Ja, die hebben nu eens letterlijk alles, hé?

Lina (eerder mistroostig) 't Zal moeilijk worden bij verjaardagen en met Kerstmis en Nieuwjaar om hen nog geschenken te geven...

Bert (kijkt naar de vitrienkast)
Ze heeft een en ander van hier meegenomen ook, zie ik? Er zijn kale plekken in die kast...

Lina Wij hebben niet zoveel meer nodig. (ze zucht diep) 't zal wel wat vreemd aandoen, de eerste tijd...?

Bert (hulpvaardig, moedgevend) Komop, er even aan denken dat het maar de natuurlijke gang van zaken is in de natuur, hé, manneke....Kinderen worden op een zeker moment afgestoten bij alle diersoorten...

Lina (speels) Dank je wel!

Bert Kijk maar naar de merels...Elk jaar zien we weer hoe ze hun kleintjes opbrengen met een toewijding, waar je de tranen van in de ogen krijgt..

Lina (verveeld) Wat heeft dat nu met ons te maken?

Bert In de grond is het hetzelfde. Als die mereljongen groot genoeg zijn om op eigen vleugels te vliegen, dan brengen de ouders ze zo ver weg, dat ze niet meer op eigen kracht meekunnen om terug te keren...Dat is een scheiding die wreder is dan die van ons...

Lina Het is DAT niet wat mij bezighoudt...

Bert (verbaasd-niet begrijpend) Wat dan wel?

Lina Ik ben bang voor de toekomst...MIJN toekomst...

Bert In welke zin?

Lina Weet je wat Annie van nonkel Peter zei?

Bert Die zegt zoveel, dat kant noch wal raakt.

Lina Dat ik best naar een baan uitkijk...

6.
Lina Voor mij!

Bert Goeie God...Manneke, die is altijd halfgek geweest, dat weet je toch?

Lina Mijn leven gaat een woestijn van leegheid en verveling worden, als ik het zo mag zeggen.

Bert Maar dat is niet waar!

Lina Je zegt het daarnet zelf nog: ik zal bijna niets meer omhanden hebben.

Bert Niets meer!?!...Tot nog toe heb je altijd lopen klagen dat je door je werk niet heenraakte!? Je kreeg nooit gedaan, zei je...Je was zo absurd dat je zei, dat dit huis altijd maar aan het groeien was!

Lina (verveeld)
Een baan zal een welkome afleiding leveren, Bert.

Bert Wat voor baan!? (wacht niet) Want jij hebt makkelijk praten...Er zijn momenteel niet zomaar banen...Je kan niet meer zeggen; ik neem gauw een baan...Er staan een half miljoen werklozen te trappelen voor banen, die er niet zijn.

Lina (haalt diep adem, blijft rustig)
Er zijn er altijd....Voor wie maar even wil zoeken.

Bert Neen, er zijn er geen! Praat verdraaid die idioten toch niet na, die het altijd over de lankmoedigheid van de stempelaars hebben...Als ze konden dan zouden ze wel gaan werken...Niet allemaal, akkoord, maar het grote merendeel toch.

Lina Misschien kan senator van Loock mij aan iets helpen?

Bert Die kan OOK geen baan uit zijn politieke zak toveren... Daarbij, denk je dat het ZO begerenswaardig is, een baan? In het gareel lopen van negen uur 's morgens tot vijf uur in de namiddag?...Onder een hartvreter van een baas staan, die het je moeilijk probeert te maken...

Lina Alle bazen zijn toch niet zo?

Bert De meeste wél.

Lina Trouwens, ik zou liefst een deeltijdse job hebben...Vier uur per dag bijvoorbeeld...Een ochtend, of een namiddag.

Bert Dat is al beter, maar het blijft toch maar een halve portie van dezelfde ellende, hoor, ...Ingesloten zitten tusen vier muren...Jij beseft niet wat dat is.

Lina Niets omhanden hebben, beseft JIJ wat dat is?

Bert En werken?...Aan een stomme, materiële afstompende machine zitten en moeten doordrammen, al de tijd...Want ze betalen je nergens voor niks, hoor... (hij schudt het hoofd, neemt een slokje van zijn drank) Je beseft niet waar je wil aan beginnen.

Lina Ik ken tientallen vrouwen die WAT liever gaan werken, dan dat ze thuis het huishouden zouden moeten doen.

- Lina En goed en wel beschouwd zouden ze gek zijn ook, als ze't niet liever deden!
- Bert Geloof dat maar niet...Ze liegen, manneke...Ze willen gewoon niet bekennen dat ze noodzakelijk mee uit werken moeten, omdat hun man niet genoeg binnenbrengt om al de kredietspullen af te betalen, waarmee ze zich opgezadeld hebben...DAARom proberen ze de indruk te wekken dat ze't voor hun plezier doen.
- Lina Ik neem aan dat er wel enkelen zijn, links en rechts, die niet anders kunnen...
- Bert Negenennegentig op de honderd! God, het kredietwezen: kopen zonder dat je'r 't geld voor hebt, dat is een deel de grote oorzaak van de huidige crisis...Ze scheppen geld dat in feite niet bestaat..DAT maakt de inflatie. Alleman wil kopen, en alleman KAN kopen...Je hebt er maar voor naar een bank te gaan....En de prijzen vliegen de pan uit, omdat de sukfels TOCH betalen...
- Lina Jij hebt zelf nooit een huishouden moeten doen, hé? (wacht niet) Anders zou je begrijpen, dat een vrouw nogal wat liever rustig op een kantoor gaat zitten babbelen en theedrinken, inplaats van thuis te staan wassen en plassen en alles...
- Bert Manneke, dat moeten die er nog bijdoen...Bovenop!
- Lina Tenzij hun mannen hen helpen!?
- Bert Als je wil zal ik OOK meehelpen in de keuken, hé...En je mag me niet verwijten dat ik het nooit gedaan heb, want er zijn momenten ten over geweest, dat je me de keuken uitgelazerd hebt.
- Lina Daar gaat het NU niet om...Juist om het tegenovergestelde
- Bert Dat weet je toch nog niet!?
- Lina Jawel.
- Bert Wel, dan is een baan...genomen dat je'r een zou kunnen vinden, dan is dat NOG de oplossing niet...God, manneke, je zou ze eens in de trein moeten zien zitten, elke morgen...Al die vrouwen die liever gaan werken....Denk je dat je'r veel vrolijke gezichten onder opmerkt?
- Lina Overdrijf niet...
- Bert Zo'n forensentrein, dat is een Konvooi van ellende...Niet alleen de vrouwen zitten daar te kwijnen, de mannen ook. Je mag niet vergeten, hé: bij de buurman is het grasperk altijd mooier dan bij jouzelf...Overigens, voor geld hoeft jij het zeker niet te doen, hé?
- Lina Geld heeft er toch niks mee te maken!
- Bert Je zoekt alleen maar een bezigheid?
- Lina Ja.
- Bert Goed... (kijkt haar aan, sipt van zijn glas) Zolang je maar niet in een parochiekransje verzeild raakt, en kousen en truien begint te breien...

8.
 Bert God neen!?!...Die kruipen bijeen om te kunnen roddelen... Ze keren alle dagen naar huis met een glorieuze hoofdpijn...En dan zijn ze gelukkig...Je moet zien dat je niet één van die vrouwen wordt, die pas gelukkig zijn, als ze ongelukkig zijn...

Lina Jij zegt ook gewoon alles, wat door je geest schicht, hé?

Bert Ik moet je 'rvan terughouden een domheid te begaan. Kijk, als er volgend jaar misschien een kleinkind is, hé, dan heb je ineens weer zin in alles...Zo'n kranske, dat is geestelijke zelfmoord, beseft je dat niet? Daar zuigen ze je levenskracht weg, ze draineren je tot het truttendom, waartoe ze allemaal behoren...

Lina Tenzij dat iemand als ik erbij het gemiddelde peil zou opheffen...

Bert Welnee....(drinkt, langs de neus weg, als iemand die pas op het idee komt) Dan zou ik voor mijn part liever hebben dat je 't bij Amnesty International ging zoeken, of zo...

Lina Amnesty International?

Bert Dat ken je toch, zeker?

Lina Natuurlijk...Maar wat zou ik dààr kunnen uitrichten?

Bert (haalt de schouders op) Weet ik veel? Waar houden die zich allemaal mee bezig?

Lina Hulp aan vertrapten in heel de wereld...

Bert (blaast nonchalant-verveeld) Tja, veel meer dan geld inzamelen zullen die ook wel niet doen, zeker?...(hij haalt de schouders op) Neem eventueel eens inlichtingen, hé?

Lina Waar?

Bert Die advocaat aan het marktplein houdt zich daar mee bezig...Herman Van Dyck...

Lina Die staat op een lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen.. Is dat politiek gebonden, Amnesty International?

Bert Welnee...Zeker niet...Wil ik hem eens bellen, morgen? Je verliest er niks mee, als je inlichtingen vraagt, hé?

Lina (eerder lusteloos) Ja...Ja, goed...Maar gaan bedelen doe ik niet, hoor, daar ben ik geen goeie voor...

Bert Waarschijnlijk hebben die wel papierwerk ook...En het zal het voordeel hebben, dat je 't hier thuis kan doen... Zoveel je wil en wanneer je 't wil...Zonder druk van een afjakkerende baas...

Lina 't Is precies DAT, wat ik nodig heb...

Bert Goed, dan bel ik die morgen op....Nog een glas?...Als slaapmutsje?

Lina Neen, neen, neen...Ik ga toch maar naar bed, nu...Ik val zowat om...(ze zet haar glas neer op het tafeltje, staat recht) 't Is inmiddels de langste dag geworden in heel veel jaren...

9.
 Bert Je dochter trouwt maar één keer in je leven, hé?

Lina Laten we dat hopen... (ze legt haar hand op het salontafeltje, haastig) Gauw hou/aanraken...

Bert (doet het ook) Ja, je hebt gelijk, de dag van vandaag! (hij drinkt zijn glas leeg, pikt het hare op van het tafeltje) Ik zal er alvast maar wat water inzetten, zeker?

Lina (kijkt hem aan, niet direkt begrijpend waar hij het over heeft) Ja... Jaja, natuurlijk... (ze rekt zich behaaglijk) Ooooh... (ze geeuwt, pikt haar hoed op, loopt naar achteraan jardin en neemt in het voorbijgaan zijn jas mee van de rugleuning van de stoel) Ik neem je jas al mee, hoor...

Bert (op weg naar vooraan cour) Jaja.

Lina (draait zich om, achteraan jardin) Vergeet het licht niet uit te doen, hé!?

Bert Neen, neen, manneke...

Terwijl ze beiden verdwijnen, hij vooraan cour en zij achteraan jardin, wordt het licht gedempt tot schemerdonker.

TWEEDDE TAFFEREEL.

===== Namiddag.

Bij het weer opgaan van het licht is het toneel verlaten. We horen een deurbel rinkelen.

Bert (verschijnt achteraan jardin. Hij draagt een ander kostuum, ditmaal met een stropdas, hij spreekt over zijn schouder heen naar achteraan jardin)
 Ik maak wel open, ...

Hij loopt door naar achteraan cour, verdwijnt daar, laat de deur open.

Lina komt binnen, achteraan jardin. Ze draagt een keurig zomerkleedje, heeft een bloempot met planten in de handen, brengt die naar de eettafel.

Lina Die staat daar vast en zeker niet licht genoeg.

Herman (off) Ik weet niet of ik ongelegen kom?

Bert (off) Neen, neen, ga binnen...

Herman (verschijnt achteraan cour, hij draagt een regenjas, heeft een diplomatenkoffertje aan de hand; hij kijkt rond als iemand die voor het eerst in een vreemd vertrek binnentreedt)
 Ha, goeie middag, mevrouw Vermetten... (hij loopt met uitgestoken hand op haar toe)

Lina Dag..eh...meneer...

Herman (grijpt haar hand) Van Dyck... Je moet me verontschuldigen als ik op een slecht moment kom?

Lina Neen, neen, absoluut niet...

Bert (die in de deuropening achteraan cour is blijven staan en bezig is een regenjas aan te trekken)

10.
Herman Neen...Ik...eh...tja, ik meen dat ik de indruk heb gewekt, over de telefoon, dat ik eens op een avond zou langskomen? (tot Lina) Maar ik moest nu toevallig een paar huizen verder zijn, hier...(wijst vaag naar cour)

Bert Je hebt mij daar toch niet bij nodig, hé?

Herman Neen, neen, niet noodzakelijk...

Bert Want ik moet voortmaken...(hij maakt nog een handgroetje) Schatje, tot vanavond dan, hé?

Lina Ja, Bert, tot vanavond...

Bert Het beste, verder...(verdwijnt)

Herman Goediedag, meneer Vermetten, tot genoegen...

Lina Mijn man had een inspectie in de buurt en...en daar heeft hij gebruik van gemaakt om even een kop koffie te komen drinken...

Herman (kijkt Bert na) Hij heeft groot gelijk....

Lina (haalt diep adem) Zo...

Herman (grijnst schaapachtig) Ja...Wat denk je: die heeft er wel géén gras laten overgroeien?

Lina Neen...Maar nu je'r de aandacht op trekt...(ze maakt een uitnodigend gebaar) Zet je?...En trek je jas uit, als je wil?

Herman Graag, ja...(hij zet zijn koffertje neer, trekt zijn regenjas uit)

Lina Ik zal hem even weghangen?

Herman Laat maar...(hij vouwt de jas eerder slordig op, legt hem bezijden de sofa op de grond) Van zoveel belang is het niet...(grinnikt) Mijn moeder zegt altijd: gelukkig dat jij geen vrouw hebt, of die liet je in minder dan geen tijd in de steek...(hij zet zich in de sofa)

Lina Van mijn man zou ik dat ook niet tolereren...

Herman Oh maar dan...(hij wipt recht, pikt de regenjas op) Excuseer...Ik wil vooral geen slechte indruk wekken...(hij geeft haar de regenjas) Maar ik blijf wellicht geen uren, daarom dacht ik...? Hang hem gerust over een rugleuning, daar...

Lina (doet dat)Dat staat in ieder geval minder slordig dan zomaar op de grond.

Herman (zet zich weer) Als ik het goed begrepen heb...En excuseer, dat ik zo meteen met de deur in huis val...

Lina (neemt plaats in een zeteltje) Doe maar?

Herman Als ik het goed begrepen heb, dan verveelt u zich? Of misschien is dat niet het goeie woord?

Lina Ik weet wat je bedoelt...Ik mag toch "j" zeggen?

Herman Jaja, graag...U en gij zijn zo vormelijk, hé...

11. te worden, DAT is het niet...

Herman: Gelukkig, zeg! Met neurast-enieke mensen kunnen wij ook niet veel aanvangen.

Lina: Mag ik je iets aanbieden?

Herman: (aarzelt) Dat is niet nodig, hoor.

Lina: Jawel...Met een drankje in je hand praat je makkelijker.

Herman: Tja, als je't ZO stelt?

Lina: Mag het alcoholhoudend zijn?..Wij hebben net koffie gedronken, zie je...

Herman: Excuseer, maar...eigenlijk liever niet...Ik moet straks NOG een bezoekje afleggen en het maakt een eerder slechte indruk als je daar met een ruikende adem aanlandt, niet?

Lina: Dan toch maar koffie!?

Herman: Of thee?

Lina: Als je dat liever hebt, ja?

Herman: Als ik je'r niet teveel last mee brokken?

Lina: Neen, neen, natuurlijk niet...Momentje, ik zet even water op...(ze loopt naar vooraan cour)
Als je wil verder praten dan kan dat, hoor, ik laat de deur open...(ze verdwijnt)

Herman: Ik wacht liever tot ik mijn tegenpartij in de ogen kan kijken...
(hij kijkt rond met appreciërende belangstelling, praat dan naar de deur vooraan cour toe)
Jullie hebben een heel aantrekkelijk interieur, moet ik zeggen...Je merkt dat jullie smaak hebben....(onder de adem door, zodat ze DAT vast niet kan horen) En genoeg geld om hem bot te vieren...

Lina: (komt binnen na een paar ogenblikken)
Dat is de meest vertrouwenwekkende politiek ook.

Herman: Wat?
Excuseer, maar...(maakt een vaag gebaartje en trekt er een niet-begrijpend gezicht bij) Ik kan niet volgen?

Lina: Wat je zegt; de mensen in de ogen kijken, als je praat.

Herman: Oh ja, dat vind ik ook.

Lina: Het heeft iets laaghartigs, vind ik, als je met iemand praat en die mijdt je blik...

Herman: Misschien zelfs iets lafs, achterbaks...

Lina: (loopt naar de kast cour, haalt er een theekopje en een ondertas uit, brengt die naar het salontafeltje)
Is het omdat je ZO weinig kandidaat-helpers kan vinden, dat je zo snel gekomen bent?

Herman: Oh neen, neen, neen....
Alhoewel....Dit wil ook weer niet zeggen, dat we niet heel blij zijn met een nieuwe aanwinst, hoor...Of beter: een nieuwe mogelijkheid, want laten we niet vooruitlopen op de feiten... www.toneelfonds.be

- Lina Hoe bedoel je dat? (wacht niet) Moet ik eerst slagen in een soort van ingangsexamen?
- Herman Absoluut niet...Maar het zou kunnen dat wat je bij ons te doen krijgt, dat dat niet helemaal beantwoordt aan het verwachtingspatroon dat je hebt?
- Lina Ik moet eerlijk bekennen, dat ik geen verwachtingspatroon heb.
- Herman Je weet toch wat Amnesty International uitricht?
- Lina Jaja...Mijn vraag is eerder; wat kan IK erbij komen doen?...Hoe kan ik mij er nuttig bij maken? (ze loopt weer naar de kast met de drank) Neem me niet kwalijk, maar IK ga mezelf op een portootje trakteren...
- Herman Jaja, doe maar...(hij volgt haar met de blik, terwijl ze een nog halfvolle fles porto uit de kast neemt en die naar het salontafeltje brengt; daarna loopt ze in de vitrienkast kant cour een glas nemen)
Je kan een heleboel voor ons doen, als je wil.
- Lina Buiten geld storten!?!...Of het gaan bedelen, want DAT doe ik dus niet...
- Herman Geld is...(onderbreekt zichzelf) ik zal niet zeggen, dat het niet altijd heel welkom is, maar het is zeker onze hoofdbekommernis niet...We werken meestal met vrijwilligers, dus onze kosten liggen niet zo hoog... En neem me niet kwalijk, dat ik het even op tafel werp in dit verband... (talmt even om haar volledige aandacht te mobiliseren)
- Lina Ja?
- Herman We ontvangen ook geen geld van de Sowjet-Unie, zoals soms wel eens geïnsinueerd wordt.
- Lina (verwonderd) Oh ja?
- Herman Er wordt wel eens- meestal verkapt dan wel- maar er wordt wel eens geïnsinueerd dat wij een communistische mantelorganisatie zouden zijn.
- Lina Je valt de Sowjet-Unie toch zelf regelmatig aan?..Met hun psychiatrische instellingen en zo...
- Herman (met een verveeld, beterwetend glimlachje)
Ze zeggen dat DIE aanvallen altijd veel milder zijn dan de andere, en dat we't dus maar voor de schijn doen...
- Lina Op die manier heb je altijd gelijk.
- Herman Je mag daarbij niet vergeten, dat we de felste tegenwind natuurlijk uit fascistische landen krijgen...En die hebben onveranderlijk één eigenschap gemeen: het zijn allemaal verstokte communistenhaters.
- Lina (enigszins bitter) ZO verstokt zelfs, dat ze zonder het te beseffen elke eventuele nationalistische beweging in hun land naar Moskou toesturen, als ik het zo mag zeggen...
- Herman Goed, ik merk dat je wel ergens enigszins politiek bewogen bent?